



Savetodavni Izveštaj

Peto Razmatranje Tarifa Električne Energije RTE5 (2011-2012)

IZJAVA

Ovaj Savetodavni Izveštaj je pripremljen od strane RUE da bi dobili eventualne komentare od interesnih stranaka. Dokumenat ne predstavlja odluku RUE.

Priština, 22 Februar 2011 godine

Sadržaj

Sažetak	Error! Bookmark not defined.
1 Uvod	Error! Bookmark not defined.
2 Struktura dokumenta	4
3 Zahtev i snabdevanje električnom energijom	5
4 Dozvoljeni prihodi	Error! Bookmark not defined.
4.1 Pristup.....	Error! Bookmark not defined.
4.2 Troškovi uvoza	8
4.3 Drugi operativni troškovi	9
4.3.1 Loša dugovanja	Error! Bookmark not defined.
4.3.2 Margine snabdevanja.....	9
4.3.3 Dažbine KOSTT-a	10
4.4 Kapitalni troškovi, Uređena Baza Imovine, Amortizacija i Dozvoljeno Vraćanje.....	10
4.5 Ne uređeni prihodi	Error! Bookmark not defined.
4.5.1 Subvencije za uvoz	10
4.5.2 Ne uređeni prihodi od prodaje kvalifikovanim potrošačima	10
4.6 Usklađivanja	Error! Bookmark not defined.
4.6.1 Usklađivanja za kapitalne troškove.....	11
4.6.2 Dozvole za hitni uvoz	12
4.6.3 Usklađivanje Subvencija.....	13
4.6.4 Uređenje snabdevanja na severu reke Ibar	13
4.7 Sažetak Dozvoljenih prihoda	13
5 Predloženi dadžbine USD	15
6 Ostala pitanja	Error! Bookmark not defined.
6.1 <i>Tarifa nivoa 220 kV</i>	16
6.2 <i>Procena imovine pre 2006 godine</i>	16
6.3 Tantijema za lignit	17
7 Predlozi RUE za uređene tarife	17

Sadržaj

7.1.1	Dozvoljeni prihodi	17
7.1.2	Predloženo usklađivanje tarifa.....	18
7.1.3	Račun Usklađivanja Tarifa (RUT)	18
7.1.4	Tarifna struktura	19

SAŽETAK

- KEK je svojom aplikacijom zahtevao Dozvoljene Prihode za 2011 godinu u vrednosti od €201 miliona. Nakon razmatranja aplikacije i sprovođenja potrebnih uređenja, RUE je ocenila da potrebni Dozvoljeni Prihodi za KEK kao javni snabdevač za 2011 godinu su €184.6 miliona.
- Zahtevani Prihodi u Aplikaciji KEK-a bi predstavljale jedno srednje povećanje uređene tarife u odnosu sa sadašnjim tarifama za 3.5% , odnosno za 5.78 €/kWh.
- Dozvoljeni Prihodi koji su procenjeni od strane RUE rezultiraju sa jednim srednjim smanjenjem uređene tarife za 8.2% odnosno za 5.13 €/kWh.
- Promene u primarnom zakonodavstvu zahtevaju usklađenje i sekundarnog zakonodavstva, odnosno Tarifne Metodologije, koja se očekuje da izaziva jedno dodatno povećanje tarifa energije.
- **Imajući to na umu, RUE predlaže da tarife za 2011 godinu se ne menjaju i da ostaju na istom nivou sa onima iz 2010 godine.**
- Razlika između inkasiranih Prihoda prema odobrenim tarifama i procenjenim Prihodima u ovom izveštaju, će se kreditirati na **Računu Usklađivanja Tarifa**. Sredstva sa ovog računa će se upotrebiti da bi se smanjilo očekivano povećanje tarifa u narednim godinama.
- Interesne strane mogu da daju komentare u vezi sa ovim Izveštajem do 4 marta 2011 godine.
- **Napomena: Predlog RUE se zasniva na predodžbi da nivo subvencija od KKB za uvoz tokom 2011 godine će biti 33.05 miliona evra, kao što je pružen Nacrt Budžetom Kosova. Ovaj predlog će se promeniti ako se menja vrednost subvencija za uvoz na odobreni Budžet.**

1 Uvod

Regulativni Ured za Energiju (RUE) je u procesu petog razmatranja tarifa električne energije na malo, koje će se sprovesti od strane KEK d.d.¹, i dažbina transmisije, koje će se sprovesti od strane KOSTT d.d., počevši od datuma 1 April 2011 godine. Razmatranje uključuje nivo Dozvoljenih Prihoda koji treba da se prikupljaju od strane KEK i KOSTT (u nastavku "licencirani") sa tarifa uređenih dažbina za godine 2011-2012, kao i strukturu ovih tarifa i dažbina.

RUE je primio aplikaciju KEK-a datumom 28 januar 2011 godine. Aplikacija KEK-a je objavljena na veb stranici RUE, uporedo sa ovim Savetodavnim Izveštajem. Savetodavni Izveštaj predstavlja stajališta RUE u odnosu na aplikaciju KEK-a i predloge RUE u vezi sa nivoom novih tarifa na malo za uređene potrošače, kao i namete za Upotrebu Sistema Distribucije (USD) koji se očekuje da stupa na snazi od datuma 1 April 2011 godine.

RUE poziva sve interesne stranke da pružaju svoje eventualne komentare u vezi sa gledištima RUE koje su pružene sa ovim Izveštajem. Eventualni komentari će se primiti do datuma 4 mart 2011 godine, i treba da se pošalju sa e-mail na adresi: ero.pricing-tariffs@ero-ks.org, pod nazivom "Komentari za RTE5". Komentari u pisanom obliku treba da se pošalju na adresi RUE: [Ul. Hamdi Mramori Br. 1, 10000 Priština, Kosovo](#), namenjene za "Departman za Tarife i Cene".

U jednom drugom Savetodavnom Izveštaju je razmatrana aplikacija primljena od strane KOSTT, koja pokriva uređene namete za Upotrebu Sistema Transmisije (UST), dažbine Operatora Tržišta (OT) i one Operatora Sistema (OS). Savetodavni Izveštaj za KOSTT kao i aplikacija KOSTT takođe su objavljeni na veb stranici RUE.

Za razmatranje aplikacije licenciranih, RUE je sproveo tarifnu metodologiju na snazi, kao što je delovao na prethodnim tarifnim razmatranjima. Prema upravo usvojenom Zakonu za Regulatora Energije Br. 03/L-185, će se promeniti tarifna metodologija. Ove promene treba da se urade unutar devet meseci nakon odobravanja zakona. U međuvremenu, RUE će nastaviti da sprovodi dosadašnju metodologiju.

Treba da se ističe da RUE još nije usvojila jednu odluku za usvajanje nivoa tarifa. Predlozi RUE na ovom dokumentu su preliminarne, sa namerom primanja eventualnih komentara od strane interesnih strana.

2 Struktura dokumenta

Savetodavni Izveštaj je organizovan kao u nastavku:

¹ U nastavku u ovom dokumentu, za KEK d.d. ćemo se odnositi kao "KEK", i KOSTT d.d. kao "KOSTT"

- Na 3 delu ovog dokumenta se razmatraju predviđanja KEK-a za zahtev energije, gubici, snabdevanje i uvoz.
- Na 4 delu ovog dokumenta se razmatraju predlozi KEK-a za Dozvoljene Prihode koji treba da se prikupljaju od tarifa uređenih na malo.
- Na 5 delu ovog dokumenta se razmatra predlog KEK za tarifnu strukturu USD.
- Na 6 delu ovog dokumenta se razmatraju druga pitanja koja su podignuta ovom aplikaciju.
- Na 7 delu ovog dokumenta se prikazuju predlozi RUE za uređene tarife koja će se sprovesti od datuma 1 April 2011 godine.

3 Zahtev i snabdevanje električnom energijom

Predviđanja KEK-a za zahtev i snabdevanje električnom energijom se oslanjaju na Energetski Bilans 2011 godine, usvojen od strane KOSTT-a u novembar 2010 godine².

KEK je poštvovao poruku RUE da predviđanja za snabdevanje i zahtev za električnom energijom se oslanjaju na objavljeni energetski Bilans. Ipak, RUE smatra da je potrebno da se vrše dve promene predviđanja koje su izvršene od strane KEK. U oba slučajeve, ove promene se tiču pretpostavljenih gubitaka na mreži distribucije.

- RUE je uskladio nivo tehničkih gubitaka sa 17.6%, koliko su bili na aplikaciji KEK-a, na 17.1%, da bi odslikavao nivo dozvoljenih gubitaka na prethodnim tarifnim razmatranjima, koje su stigle od KEK u 2010 godini³. RUE ističe da KEK je izvršio značajne kapitalne investicije na mreži distribucije, većina njih su investirana od tarifa potrošača, i to je trebalo da utiče na smanjenju tehničkih gubitaka. Razlika između dozvoljenih gubitaka od strane RUE i onih zahtevanih od strane KEK-a je tretirano kao smanjenje uvoza, ili u mesecima kada nije bilo uvoza energije, kao smanjenje proizvodnje električne energije od generatora KEK-a.
- RUE takođe je uskladio nivo komercijalnih gubitaka sa 22.4% (koje se sastoje od komercijalnih gubitaka i od ne fakturisane energije), na 20.0%, koliko je dozvolila u prethodnim godinama. Ova razlika se pretpostavilo da se preobrazila na povećanju prodaje električne energije, što podrazumeva da je izvršen preobražaj energije koja se pretpostavljalo da je ukradena, na prodatu energiju. RUE zaključuje da, ako se ne uključi ne fakturisana energija, KEK za ovu godinu predviđa komercijalne gubitke od 18.0%.

² RUE je primetio jednu malu promenu na uređenu prodaju između bilansa KOSTT-a za 2011 godinu i aplikaciju KEK-a. Razlika od 4.2 GWh koja predstavlja manje od 0.1% prodaje se smatra zanemarljiv.

³ Ako izračunamo na isti način kao što je sprovedeno od RUE na energetski bilans koji je korišćen za Dozvoljene Prihode, nivo tehničkih gubitaka KEK-a na mreži distribucije u 2010 godini ispada da je 17.2%.

Dozvoljeni prihodi

RUE takođe je uskladio nivo dozvoljenih gubitaka transmisije sa 2.7% koliko je zahtevano od strane KOSTT, na 2.3%. Razlozi za ovo usklađenje su pruženi na Savetodavni Izveštaj za aplikaciju KOSTT-a. Ovo usklađenje se očekuje da smanjuje potrebu za uvoz ili, u mesecima kada nema uvoza, potrebu za proizvodnju od strane generatora KEK-a. Iz tog razloga, ovo usklađenje će imati uticaja na energiju snabdevenu od strane KEK-a.

U nastavku je prikazan usklađeni energetska bilans od RUE, uporedo sa onim dostavljenim od strane KEK-a. Stajališta RUE su uticala na to da predviđena prodaja za potrošače koji su uključeni na distribuciji se povećaju sa 2,713 GWh na 2,828 GWh, da obim uvožene električne energije se smanji sa 891 GWh na 840 GWh, dok proizvodnja sa generatora KEK-a da se smanji sa 4,768 GWh na 4,753 GWh.

Dozvoljeni prihodi

Tabela 1: Energetski bilans

ENERGETSKI BILANS			
		Aplikacija KEK	RUE
Proizvodnja			
Kosova A	GWh	1,384.8	1,370.3
Kosova B	GWh	3,382.9	3,382.9
HPP Gazivode	GWh	82.0	82.0
Ukupno Proizvodnja	GWh	4,849.7	4,835.2
Trgovina			
Uvoz	GWh	891.2	840.0
Izvoz	GWh	-194.2	-193.0
Ukupno snabdevanje u Transmisiji	GWh	5,546.7	5,482.2
Transmisija			
Gubici u Transmisiji	GWh	172.3	130.5
		3.0%	2.3%
Prodaje u transmisiji	GWh	767.8	772.6
Unutrašnja potrošnja KEK-a	GWh	126.4	126.4
Distribucija			
Energija na ulasku od transmisije	GWh	4,480.2	4,452.7
Uključena proizvodnja u distribuciji	GWh	42.9	42.9
Ukupna energija na distribuciji	GWh	4,523.1	4,495.6
Tehnički gubici	GWh	796.7	768.7
		17.6%	17.1%
Komercijalni gubici	GWh	1,013.2	899.1
		22.4%	20.0%
Prodaje energije u distribuciji	GWh	2,713.2	2,827.7
Prodaja			
Prodaja u transmisiji	GWh	767.8	772.6
Prodaja u distribuciji	GWh	2,713.2	2,827.7
Ukupna prodaja	GWh	3,481.0	3,600.3

Napomena: Male razlike između aplikacije KEK-a i gledištima RUE za izvoz i za prodaje potrošača uključenih na distribuciji proističu od činjenice da je RUE upotrebio vrednosti Energetskog Bilansa za 2011 godinu, a ne onu iz aplikacije KEK-u.

4. Dozvoljeni prihodi

4.1 Pristup

RUE ocenjuje odvojeno Dozvoljene Prihode za svaku licenciranu aktivnost KEK-a (proizvodnju, distribuciju i snabdevanje). RUE takođe ocenjuje Dozvoljene Prihode Rudnika (koje se koriste da bi se

Dozvoljeni prihodi

procenili troškovi snabdevanja ugljem odeljenja za Proizvodnju) i zajedničke Prihode odeljenja Centralne Administracije (čiji troškovi se raspodeljuju drugim odeljenjima KEK-a, na osnovu broja radnika svakog odeljenja).

Dozvoljeni Prihodi za svako odeljenje se oslanjaju na osnovu "Izgradnje sa blokovima". Dozvoljeni Troškovi se procenjuju kao iznos operativnih troškova (koji uključuju troškove kupovine energije van KEK-a, uvoz i troškove KOSTT-a), amortizaciju imovine nakon 2006 godine, kao i dozvoljeno vraćanje za imovinu finansiranu komercijalno nakon 2006 godine. Imovina KEK-a koja im pripada pre 2006 godine su ocenjene sa vrednošću nula i vraćanje nije dozvoljeno za Imovinu finansiranu od grantova (iz razloga jer KEK nema troškova finansiranja za njih).

Dozvoljeni Prihodi koji treba da se prikupljaju sa uređenih tarifa se izračunavaju smanjujući neuređene Prihode (koji uključuju prodaje nad trećim strankama, neuređenih potrošača kao i od uvoza). Na kraju se stavljaju razlike između dozvoljenih troškova i izvršenim kapitalnim troškovima, kao i za one jedinice troškova prihoda koje su van kontrole licenciranih (koje uključuju troškove uvoza, subvencije, troškove licenci i tantijeme).

U ovom delu Savetodavnog Izveštaja će se razmatrati svaka od ovih činilaca izračunavanja Dozvoljenih Prihoda.

3.1 Troškovi uvoza

U aplikaciji RTE5 KEK je zahtevana srednja cena za kupovinu energije sa uvoza u vrednosti od 59.66 €/MWh. Pretpostavka KEK-a se oslanjala na sadašnjim cenama, kao i onim pruženim na ugovorima 2011 godine. RUE smatra da cena zahtevana od strane KEK odslikava sadašnje uslove uvoza, zato je i prihvaćen zahtev KEK-a u izračunavanju Dozvoljenih Prihoda.

U RTE4 KEK takođe je zahtevano da se dozvoli jedan iznos za kupovinu energije uvozom u 2010 godini. Ovaj zahtev nije uključen na aplikaciji KEK-a u tekućoj godini. Tretiranje tog dozvoljavanja na RTE4 će se razmatrati u nastavku ovog dokumenta.

RUE ističe da Član 38 nedavno usvojenog Zakona za električnu energiju Br. 03/L-201 zahteva da jedno preduzeće energije u javnom vlasništvu, koja ne može biti Operator Sistema Transmisije, će imati obavezu uvoza energije za potrebe ne kvalifikovanih potrošača u tim vremenskim periodama, u protivnom ti potrošači bi se isključili. Ovo pitanje će se tretirati kao obaveza za javno usluživanje, čiji opravdani troškovi će se nadoknaditi od tarifa uređenih potrošača, u skladu sa Članom 16.4 Zakona o Energiji Br. 03/L-184. RUE će pripremiti predloge o načinu tretiranja uvoza kao posledica novih zakona u bliskoj budućnosti.

4.2 Drugi operativni troškovi

4.2.1 Loša dugovanja

KEK je zahtevao da u Dozvoljenim Prihodima da se dozvoli da pokrije 5 miliona evra za loša dugovanja. Na prethodnim tarifnim razmatranjima, RUE nije prihvatio da dozvoli KEK-u da loša dugovanja se uključe na Dozvoljene Prihode. Ipak, na dokumentu "Odgovor na Komentare" od RTE4 RUE je istakla da "RUE će razmatrati njen pristup nad lošim dugovanjima ubuduće, u skladu sa najboljim međunarodnim praksama za tretiranje ovih dugova" (Deo 3.4).

KEK trenutno tretira loša dugovanja kao ponovno ocenjivanje potražnih računa na bilansu stanja. Zatim, razlika u ponovnom ocenjivanju se uključuje kao operativni trošak na izveštaju o prihodima.

Zakon za Oporezivanje Ličnih Dohodaka Korporacija smatra da loša dugovanja mogu da se tretiraju kao troškovi kada one ispunjuju kriterijume kao u nastavku:

- 1.1. ako iznos koji odgovara dugu je uključen ranije u prihodima;
- 1.2. ako su dugovi otpisani kao nevažeći na knjigama poreskih obveznika; i
- 1.3. ako postoji adekvatna sumnja velikih i neuspešnih zalaganja od strane poreskog obveznika za inkasiranje duga.
2. Loša dugovanja koja su oduzimana kao troškovi i zatim su kasnije inkasirana, uključuju se kao prihodi u trenutku inkasiranja.

KEK je izjavio da tretiranje KEK-a nad lošim dugovanjima je kompatibilna sa ovim zahtevima kao i sa zahtevima Međunarodnim Standardima za Finansijsko Izveštavanje (MSFI) da potražni računi se izjavljuju u njihovoj povratnoj vrednosti (da se ne uključuju nepovratni dugovi).

KEK je izveštavao o lošim dugovanjima od 31.5 miliona evra u 2008 godini i 25.6 miliona evra u 2009 godini. Ipak, zahtev KEK-a je da u Dozvoljene Prihode za 2011 godinu se dozvoli pokrivanje lošeg dugovanja u vrednosti od 5 miliona evra. Ova vrednost, koja predstavlja približno 2.5% Očekivanih Prihoda sa prodaje tokom 2011 godine, je uporedljivo sa međunarodno dozvoljenim vrednostima i kao takva je prihvatljiva od strane RUE.

Imajući u vidu gore navedeno, RUE je uključio zahtev KEK za dozvoljavanje Lošeg Dugovanja u Dozvoljenim Prihodima RTE5. Ipak, RUE ne namerava da dozvoli KEK da u Uređene Prihode pokriva nivo Lošeg Dugovanja koja su veća od nivoa koji se smatraju dostižni od kompanije električne energije, koja se upravlja na pravilan način.

4.3.2 Margina nabavke

U tarifnoj aplikaciji, KEK je zahtevao marginu snabdevanja od 2.4 miliona evra, što predstavlja 1.3% približnih troškova kupovine energije da bi pokrивao zahteve za energiju od uređenih tarifa. RUE je podigao marginu na 3%, da bi odrazila prethodne prakse RUE o marginama snabdevanja.

4.3.3 Dažbine KOSTT-a

U njihovoj aplikaciji, KEK je procenila da neto isplate nad KOSTT (nakon oduzimanja isplata za gubitke⁴) će biti 12.2 miliona evra. RUE je uskladio ovu vrednost da bi se pridržala stajališta RUE o Prihodima KOSTT-a od 10.2 miliona evra. To predstavlja smanjenje od 2 miliona evra.

4.4 Kapitalni troškovi, Uređena Baza Imovine, Amortizacija i Dozvoljeno Vraćanje

RUE je primio sve predviđene kapitalne troškove predviđene na aplikaciji KEK-a. RUE ističe da u prošlosti KEK je otkazao na neprekidan način kapitalne investicije realizuje na nivo koji je predviđen. Ako se to ponavlja tokom 2011 godine, Prihode u drugoj godini će se uskladiti za precenjivanje dozvoljavanja i dozvoljenog vraćanja, kao što se delovalo do sada. RUE je informisan od KEK-a da fondovi za većinu kapitalnih investicija u vezi sa rudnicima su u gotovom novcu, i iz tog razloga ne očekuje se da bude otkazivanja u izvršenju tih investicija.

4.5 Ne uređeni prihodi

4.5.1 Subvencije na uvoz

Tokom pripremanja ovog Izveštaja, vlada još nije formirana od decembarskih izbora 2010 godine. Kao rezultat toga, Konsolidovani Budžet Kosova (KKB) za 2011 godinu još nije odobren.

Na njihovim proračunima za Dozvoljene Prihode, RUE je pretpostavila da vrednost Nacrt Budžeta za kupovinu energije sa uvoza od 33.05 miliona evra će biti nepromenjena. Ako se KKB odobrava pre završne odluke RUE, onda Dozvoljeni Prihodi će se ispraviti da bi uzeli u obzir završnu vrednost subvencije za uvoz. Ako KKB se ne odobrava pre završne odluke RUE, onda svaka promena između pretpostavljenih uvoza od RUE i podacima sa KKB će se nadoknaditi u narednoj godini.

4.5.2 Neuređeni prihodi sa prodaje kvalifikovanih potrošača

Trenutno KEK snabdeva Feronikel sa komercijalnim ugovorom i sa neuređenim tarifama. RUE smanjuje očekivane Prihode od ove neuređene prodaje sa prihoda koje treba pokriti od uređenih tarifa. Ovi prihodi se izračunavaju pod pretpostavkom da Feronikel se snabdeva sa istim prosečnim troškovima na veliko kao i ostali kupci, i uzimaju se u obzir troškove transmisije.

Sadašnji ugovor će isteći u Aprilu 2011 godine. Do sada još nije jasno hoće li Feronikel i dalje da se snabdeva od strane KEK sa neuređenim tarifama, da se snabdeva od KEK sa uređenim tarifama, ili će se snabdevati od nekog drugog licenciranog sa neuređenim tarifama. Ovo što se ističe ne treba da se smatra kao odluka RUE ako treba ili ne da se Feronikel snabdeva sa uređenim tarifama ubuduće.

⁴ Jedan deo opterećenja koju KEK placa KOSTT-u se sastavlja od kosto za kupovinu elektricne energije kako bi pokrivali gubitke mreze transmisije. Sa ciljem izracunavanja Dozvoljenih Prihoda, dozvoljavanje KOSTTa za kupovinu gubitaka na transmisiji i prihodi koji se ocekuju da ce KEK sakupiti od prodaje ove energije su jednaka i, kao takve, se otkazaju.

Dozvoljeni prihodi

To će zavisiti od odluke Feronikla da zahteva da se snabdeva sa uređenim tarifama, i od odluke RUE ako postoji ili ne prava konkurencija za snabdevanje energijom (pogledaj raspravu u nastavku).

U zavisnosti od činjenice da Feronikel će uzeti ili ne uređene tarife nakon završne odluke RUE o tarifama za 2011 godinu, onda će se tarife uskladiti prema situaciji.

4.6 Usklađivanja

4.6.1 Usklađivanja za kapitalne troškove

Kao u prethodnim godinama, tako i u ovoj godini, RUE je uskladio Dozvoljene Prihode radi smanjenja nadoknađivanja od dopuštenja za kapitalne investicije koje KEK nije zapravo realizovala. Ova dopuštenja uključuju razliku između amortizacije i dozvoljenog dopuštenja za odobrene investicije i za realizovane investicije. Ova razlika se vraća sa kamatnom stopom od 8.15%, što predstavlja komercijalnu stopu za kratkoročne Prihode sa kamatom ili isplate koje se udružuju (povećavaju) sa ovim iznad nadoknađivanjima.

U Dozvoljene Prihode RTE4, RUE je dozvolila KEK da pokriva troškove amortizacije i dozvoljenog vraćanja za kapitalne troškove koje su predviđene da se investiraju tokom RTE4. U tom pravcu, RUE je dozvolila da KEK pokriva 3.4 miliona evra kao troškove amortizacije i 8.9 miliona evra kao troškove dozvoljenog vraćanja za investirani iznos od 135.8 miliona evra.

U tarifnoj aplikaciji RTE5, KEK je izveštavao da je investirala samo 85.5 miliona evra. Iz tog razloga, RUE je uskladio troškove amortizacije i dozvoljenog vraćanja, da bi prikazivala razliku između dozvoljene vrednosti kapitalnih investicija i realiziranih investicija. Kao rezultat toga, RUE će umanjiti ukupan iznos od 4.8 miliona evra. Usklađivanja RUE su opisane u tabeli u nastavku:

Tabela 2: Usklađivanja za ne izvršenje kapitalnih troškova

		Rudnici	Proizvodnja	Distribucija	Snabdevanje	AQ	Ukupno KEK
Kapitalni Troškovi							
Dozvoljene (od donatora)	€000	0	0	0	0	0	0
Realizovane (od donatora)	€000	0	0	0	0	0	0
Dozvoljene (drugo finansiranje)	€000	73,500	30,000	26,400	465	5,400	135,765
Realizovane (drugo finansiranje)		56,000	18,600	6,515	446	3,951	85,512
Amortizacija							
Dugovečnost	Godina	25	16	30	5	5	n/a
Dozvoljene	€000	1,470	938	440	47	540	3,434
Realizovane	€000	1,120	581	109	45	395	2,250
Ažuriranje	€000	-350	-356	-331	-2	-145	-1,184
Vračanje							
WACC		13.10%	13.10%	13.10%	13.10%	13.10%	J/a
Dozvoljene	€000	4,814	1,965	1,729	30	354	8,893
Realizovane	€000	3,668	1,218	427	29	259	5,601
Ažuriranje	€000	-1,146	-747	-1,302	-1	-95	-3,292
Ukupno Ažuriranje							
Ukupno pre kamate	€000	-1,496	-1,103	-1,634	-3	-240	-4,476
Kratkoročne kamatne stope		8.15%	8.15%	8.15%	8.15%	8.15%	J/a
Ukupno pre kamate	€000	-1,618	-1,193	-1,767	-3	-259	-4,841

4.6.2 Dopuštenja za hitni uvoz

RUE je pristala da u Prihodima KEK-a u okviru RTE4 da se uključi i dopuštenje od 10.2 miliona evra za kupovinu energije od uvoza. Ovo dopuštenje je pruženo pod uslovom da KEK snabdeva 24:0 sve kategorije potrošača⁵.

U stvari, KEK je dostavila dokaze da nije mogla da ispuni uslov za snabdevanje 24:0 za sve kategorije potrošača. Srednja dnevna isključenja su bila 11 minuta za kategoriju A, 59 minuta za kategoriju B i 2 sata i 40 minuta za kategoriju C.

Imajući u vidu činjenicu da KEK je otkazao da ispuni uslov o snabdevanju, RUE će umanjiti 10.2 miliona evra sa Prihoda KEK-a u RTE5, sa kamatnom stopom sprovedenu za druga usklađivanja.

⁵ KEK je izjavila na aplikaciji SHTE4 da uključivanje ovog dopuštenja bi omogućilo snabdevanje sa 24:0 za potrošače kategorija A i B. Ipak, RUE je izjavila da takav zahtev može da prinudi KEK da smanji na veoma proširen način kategoriju C, sam oda bi ispunila uslov snabdevanja 24:0 za kategorije A i B. Zato, na dokumentu "Odgovori na Komentare" u okviru SHTE4 RUE je izjavila da "će dozvoliti zahtevanu vrednost za kupovinu energije sa uvoza samo ako sve kategorije se snabdevanju na isti način bez diskriminacije"

4.6.3 Usklađivanje Subvencija

Tokom RTE4, RUE je predložila da nivo datih subvencija KEK-u od KKB za 2010 godinu će biti 40 miliona evra⁶. Podaci dostavljeni od strane KEK i podaci Ministarstva Finansija i Ekonomije dokazuju da u stvari KEK je uzela €29.02 miliona evra. Iz tog razloga, RUE je uključila na svoj predlog nadoknađivanje za KEK za razliku od 10.9 miliona evra kao i za prateće troškove kamate.

4.6.4 Uređenje snabdevanja na severu reke Ibar

U RTE4 RUE je dozvolila da se KEK-u odobravaju 3 miliona evra za pokrivanje troškova uređenja snabdevanja na severu reke Ibar (za kupovinu novih merača struje). Pošto KEK nije bio uspešan za uređenje snabdevanja na severu, RUE će umanjiti ova neiskorišćena sredstva od 3 miliona evra sa sprovodljivom kamatnom stopom.

4.7 Sažetak Dozvoljenih Prihoda

Prema izračunavanjima RUE, Zahtevani Prihodi od strane KEK za 2011 godinu na osnovu Tarifnog Modela korišćenog od strane RUE koji su poslali KEK-u, dostižu vrednost od €201.3 miliona evra. To bi predstavljalo povećanje Dozvoljenih Prihoda za 28.7%, u poređenju sa određenom vrednošću od strane RUE od 156.5 miliona evra za 2010 godinu. KEK takođe predviđa povećanje prodaje električne energije od 24.3%, sa 2,800 GWh na 3,481 GWh. Povećanje prodaje dolazi kao rezultat predviđanja da Feronikel će se transformisati na potrošača koji se snabdeva sa uređenim tarifama. Godišnja prodaja za Feronikel su predviđena da budu 678 GWh.

Iz tog razloga, prema aplikaciji KEK-a bi rezultiralo sa jednim povećanjem srednje tarife od 3.5%, sa 5.59 €/kWh na 5.78 €/kWh.

U nastavku se prikazuje struktura Prihoda prema aplikaciji KEK-a

⁶ 10 miliona evra su prenošena sa nivoa subvencija za 2009 godinu

Dozvoljeni prihodi

Tabela 3: Dozvoljeni Prihodi – aplikacija KEK-a

	€000	KEK				Ukupno KEK	KOSTT	UKUPNO
		Rudnici	Proizvodnja	Distribucija	Snabdevanje			
Operativni Troškovi	€000	42,244	30,802	16,714	15,734	105,494	9,009	114,503
Amortizacija	€000	8,899	4,912	1,143	439	15,392	439	15,831
Dozvoljeno vraćanje	€000	22,152	6,663	3,308	1,421	33,544	1,209	34,754
Uvoz	€000				53,166	53,166		53,166
Kupovina energije van KEK-a	€000				3,971	3,971		3,971
Pomoćne Usluge	€000					0	1,600	1,600
Raspodjeljeni troškovi AQ	€000	5,470	2,708	1,827	2,055	12,061		12,061
Ukupno Dozvoljeni Troškovi	€000	78,765	45,085	22,992	76,786	223,628	12,257	235,886
Prodaja kvalifikovanim potrošačima	€000				0	0		0
Izvoz	€000				-4,467	-4,467		-4,467
Drugi operativni troškovi	€000	-1,500	-1,600			-3,100		-3,100
Subvencije	€000				-33,050	-33,050		-33,050
Ažuriranje	€000	-1,859	-2,075	-1,806	11,826	6,085	-25	6,061
Ukupno Dozvoljeni Prihodi	€000	75,406	41,410	21,185	51,096	189,097	12,232	201,330
Ukupna prodaja Javnog Snabdevača							GWh	3,481
SREDNJA POTREBNA TARIFA							€/kWh	5.78

Nakon usklađivanja energetskog bilansa i bilansa Dozvoljenih Prihoda, opisanih gore, RUE ocenjuje da potrebni Prihodi za 2011 godinu su 184.6 miliona evra, što predstavlja povećanje od 18 % sa Dozvoljenih Prihoda u okviru RTE4. Prodaja sa uređenih tarifa su procenjene da su 3,600 GWh, što predstavlja povećanje od 28.6% u poređenju sa RTE4. Iz tog razloga, opšte procene RUE rezultiraju sa smanjenjem od 8.2% sadašnje srednje tarife na malo, odnosno na 5.13 €/kWh.

Procene RUE su prikazane na Tabeli 4.

Tabela 4: Dozvoljeni Prihodi – Procene RUE

	€000	KEK				Ukupno KEK	KOSTT	UKUPNO
		Rudnici	Proizvodnja	Distribucija	Snabdevanje			
Operativni Troškovi	€000	42,244	30,802	16,714	18,435	108,194	6,866	115,060
Amortizacija	€000	8,899	4,912	1,143	439	15,392	456	15,849
Dozvoljeno vraćanje	€000	22,152	6,663	3,308	1,421	33,544	1,290	34,834
Uvoz	€000				50,114	50,114		50,114
Kupovina energije van KEK-a	€000				3,971	3,971		3,971
Pomoćne Usluge	€000					0	1,600	1,600
troškovi AQ	€000	5,470	2,708	1,827	2,055	12,061		12,061
Ukupno Dozvoljeni Troškovi	€000	78,765	45,085	22,992	76,434	223,276	10,212	233,489
Prodaja kvalifikovanim potrošačima	€000				0	0		0
Izvoz	€000				-4,467	-4,467		-4,467
Drugi operativni troškovi	€000	-1,500	-1,600			-3,100		-3,100
Subvencije	€000				-33,050	-33,050		-33,050
Usklađenja	€000	-1,859	-2,075	-1,806	-2,479	-8,220	-25	-8,245
UKUPNO DOZVOLJENI PRIHODI	€000	75,406	41,410	21,185	36,438	174,440	10,187	184,627
Šitjet e furnizuesit publik							GWh	3,600
SREDNJA POTREBNA TARIFA							€/kWh	5.13

Potrebne tarife na malo zahtevanih od strane KEK-a i procenjene od strane RUE su pružene na Tabeli 5.

Tabela 5: Srednja tarifa na malo

SREDNJA TARIFA NAMALO		Odobreni	Aplikacija	Razlika	RUE	Razlika
Obim prodaje	GWh	2,800	3,481	24.3%	3,600	28.6%
Dozvoljeni prihodi	€000s	156,465	201,330	28.7%	184,627	18.0%
Srednja tarifa na malo	€/kWh	5.59	5.78	3.5%	5.13	-8.2%

Razlika između zahtevanih Prihoda od strane KEK i ocenjenih Prihoda od strane RUE je 16.7 miliona evra. Najveći deo ove razlike je smanjenje dopuštenja za hitni uvoz kao rezultat neuspeha KEK-a da ispuni zahtevani cilj snabdevanja na severu reke Ibar, kao i umanjenje od dozvoljenih gubitaka. Koordinacija aplikacije KEK-a i ocenjivanja RUE je pruženo na Tabeli 6.

Tabela 6: Koordinacija aplikacija KEK-a i dopuštenja RUE.

KOORDINACIJA DOZVOLJENIH PRIHODA	
	€000
Aplikacija KEK-a	201,330
Umanjenje gubitaka/Uvoza	-3,052
Povećanje margine snabdevanja	2,700
Umanjenje dopuštenja za uvoz	-11,061
Umanjenje provizije za uređenje snabdevanja	-3,245
Promene na Prihodima KOSTT-a	-2,045
Predlog RUE	184,627

5 Predloženi dažbine od strane USD

Na njihovoj aplikaciji, KEK je predložila jednu metodologiju za određivanje tarifa za USD, nakon što su ocenjeni Dozvoljeni Prihodi Operatora Sistema Distribucije. Ova metodologija raspodeljuje troškove distribucije kao i troškove gubitaka između raznih nivoa napona, u zavisnosti od toga koji se trošak raspodeljuje. Rezultantni dažbine USD se određuju sabirajući ove činioce troškova i izražavaju se kao tarife energije (u €/kWh).

Metodologija KEK-a za ocenjivanje dažbina USD nije u skladu sa metodologijom RUE, koja zahteva da troškovi dažbina i energije da budu odvojene, kao i raspodela troškova se vrši na osnovu dugoročnih marginalnih troškova (DMT) za svaki nivo napona. Ipak, novi zakon o Regulatoru energije mandata licenciranim odgovornost za predlaganje struktura dažbina distribucije (nakon usvajanja od RUE). Imajući to u vidu, i činjenica da za razvoj konkurencije na malo kod potrošača uključenih na nivo distribucije su male, RUE smatra da bi bilo previše da se zahteva sprovođenje predložene metodologije za ovo tarifno razmatranje. To ne podrazumeva da RUE prihvata predloženu tarifnu metodologiju. Stajalište RUE o predlogu KEK-a će zavisiti od razmatranja RUE o tarifnoj metodologiji kada ga KEK bude dostavio u skladu sa Zakonom o Regulatoru energije.

6 Ostala pitanja

6.1 Tarifa nivoa 220 kV

Na aplikaciji KEK-a se ističe da će KEK odbiti da snabdeva energijom Feronikel sa neuređenim ugovorom nakon što ističe sadašnji ugovor ri iz tog razloga, zahteva da se Feronikel tretira kao potrošač koji se fakturiše sa uređenim tarifama. RUE ocenjuje da KEK možda je pogrešno razumela zakonske zahteve u tom pravcu. Član 18.6.2 Zakona o Električnoj Energiji ističe da:

18.6 Javni snabdevač će:

- 6.1 snabdevati električnom energijom sve ne kvalifikovane potrošače koji zahtevaju takvo nešto;
- 6.2 snabdevati električnom energijom kvalifikovane potrošače ako se zahteva da se uradi takvo nešto, sa uslovom da se takvo snabdevanje uradi samo sa redovnim tarifama koje su uređene od strane Regulatornog Ureda za Energiju za takve kvalifikovane potrošače, kao i prema uslovima koje može da odredi Reglativni Ured za Energiju;

Iz tog razloga KEK, kao Javni Snabdevač, ne može da odbaci zahtev Feronikela za snabdevanje. Ipak, KEK može da postavi tarife i namete koji se sprovode, osim ako RUE odluči da treba da se sprovode uređene tarife. Član 41.1 Zakona o Regulatoru Energije ističe da uređena tarifa se sprovodi za kvalifikovane potrošače samo onda kada RUE ocenjuje da nema efikasne konkurencije za snabdevanje električnom energijom. RUE je u procesu pripremanja kriterija za ocenjivanje postojanja efikasne konkurencije na tržištu. Ovi kriteriji će se objaviti za savetovanje sa javnošću.

Bez prejudiciranja zaključaka RUE nakon razmatranja o efikasnosti konkurencije za snabdevanje i i ne dovodeći u pitanje dali će Feronikel biti potrošač koji će se snabdevati sa uređenim tarifama, u svrhu ovog razmatranja tarifa, RUE je sledio pristup KEK-a, pretpostavljajući da će Feronikel biti uređeni potrošač.

6.2 Ocenjivanje imovine pre 2006 godine

U njihovoj aplikaciji KEK će uključiti i jedno ocenjivanje uticaja uključivanja imovine pre 2006 godine na RAB sa njihovom istorijskom vrednošću amortizacije (vrednost koja stoji na revidiranim finansijskim izveštajima KEK-a). KEK ističe da Član 43 novog zakona o Regulatoru energije ističe:

3. Tokom odobravanja ili određivanja tarifa, Reglativni Ured za Energiju će obezbediti da licencirani će omogućiti vraćanje svih opravdanih troškova, uključujući:

.....

3.6. normalne troškove amortizacije celokupne Imovine uključenih na Bazi Uređene Imovine, i "Baza Uređene Imovine" podrazumeva svu korišćenu imovinu i koja je još uvek korisna za pružanje usluga od strane uređenog subjekta, osim imovine koja je potpuno amortizovana;

Dozvoljeni prihodi

RUE je istakla na pismu Načela i Rasporeda poslatom datumom 30 decembar 2010 godine, da ovo tarifno razmatranje će se realizirati pod postojećom metodologijom, prema kojoj Imovina iz godina pre 2006 godine imaju vrednost nula. KEK u njihovoj aplikaciji takođe ističe da:

KEK razume da sekundarno zakonodavstvo, kao što je Metodologija Tarifa, će se razmatrati tokom 2011 godine da bi se eliminisali eventualni sukobi sa novom primarnom zakonodavstvom. Iz tog razloga, KEK je odlučila da pruža informacije za Dozvoljene Prihode za 2011 godinu, kada bi se u njima uključile amortizacija i dozvoljeno vraćanje za Imovinu pre 2006 godine.

RUE potvrđuje da u njenim predlozima koje su pružene ovim dokumentom su ocenili sa nula imovinu pre 2006 godine. RUE će se savetovati u vezi sa dopunama Metodologije Tarifa kao posledica zahteva novog zakona o Regulatoru energije u bliskoj budućnosti.

6.3 Tantijema za lignit

Tarifna aplikacija KEK-a takođe uključuje jedno ocenjivanje potrebnih tarifa za pokrivanje troškova povećanja tantijeme, ocenjene od Nezavisne Komisije za Rudnike i Minerale (NKRM) na sastanku 27 avgusta 2010 godine, koja je objavljena KEK-u datumom 23 septembra 2010 godine.

Nakon dostavljanja aplikacije KEK-a, NKRM je obustavio svoju odluku i stoga na predlog RUE se zaključuje da naknada za energiju ostaje nepromenjena.

7 Predlozi RUE za uređene tarife

7.1.1 Dozvoljeni Prihodi

RUE ocenjuje da potrebni nivo Dozvoljenih Prihoda da Javni Snabdevač KEK-a treba da prikuplja sa uređenih tarifa nakon 1 Aprila 2011 godine je 184.6 miliona evra. Ova vrednost predstavlja povećanje od 18.0% sa Dozvoljenih Prihoda u okviru RTE4. RUE predviđa da prodaja sa uređenih tarifa da dostižu nivo od 3,600 GWh, što predstavlja povećanje od 28.6% sa prodaje RTE4. To podrazumeva smanjenje od 8,2% od trenutne prosečne tarife uređene na malo, odnosno sa 5.59 €/kWh në 5.13 €/kWh.

Osim eventualnih promena koje mogu da dolaze sa komentarima interesnih strana, RUE želi da ističe da njene procene se oslanjaju na dve veoma važne pretpostavke:

- Procene RUE pretpostavljaju da Feronikel će se snabdevati sa uređenom tarifom koja odslikava troškove usluge, nakon isteka ugovora koji nije uređen u Aprilu 2011 godine. Moguće je da se Feronikel neće snabdevati od KEK-a u budućnosti, ili se može dogoditi da se snabdeva sa neuređenim tarifama, ako RUE procenjuje da je konkurencija za snabdevanje na snazi.

Dozvoljeni prihodi

- Dopuštena subvencija za kupovinu uvozne energije od KKB za 2011 godinu će ostati isti kao i nacrt budžeta u oktobru 2010 godine, u vrednosti od 33,05 miliona evra.

Svaka promena u tim pretpostavkama snosi potrebu za promenama u proceni Dozvoljenih Prihoda, i kao rezultat toga, uređenih tarifa od strane RUE.

7.1.2 *Predloženo usklađivanje tarifa*

Iako procene RUE pokazuju da postoji mogućnost smanjenja tarifa električne energije u ovoj godini, RUE procenjuje da se to neće desiti. RUE ocenjuje da uređene tarife mogu da se povećaju na značajan način tokom 2011 godine kao posledica:

- Povećanja sastojaka troškova uvoza na ukupne troškove kupovine energije, dok se ne izgrade novi proizvodni kapaciteti.
- Pregledi Metodologije Tarifa kao posledica novog Zakona o Regulatoru energije, posebno potreba za uključivanje troškova amortizacije za Imovinu iz godina pre 2006 godine.
- Neprestana smanjenja subvencija uvoza od KKB, koja se predviđa da se smanjuju svake godine, da bi tako dostigle vrednost od 0€ u 2014 godini.

Imajući u vidu činjenicu da ovi činioci mogu da utiču na značajno povećanje tarifa u budućnost, **RUE predlaže da se ne menjaju uređene tarife na malo za 2011 godinu .**

7.1.3 *Račun Usklađenja Tarifa (RUT)*

RUE će tretirati razliku između njene procene za Dozvoljene Prihode potrebne za KEK i Prihoda za koje se očekuje da KEK prikuplja sa sadašnjim tarifama kao mera usklađenja, koja može da se koristi da bi se smanjile očekivano povećanje tarifa električne energije u budućnosti.

Ova promena će se raspodeliti na Račun Usklađenja Tarifa (RUT). Usklađenje ovog računa će se uskladiti da bi se uzeo u obzir kamata, na isti način kao druga dosadašnja usklađivanja. U tekućoj tarifnoj godini, RUT će biti na raspolaganju i, prema proceni RUE, će se koristiti za smanjenje ili eliminisanje povećanja tarifa. Svaki neiskorišćeni deo RUT-a ili svaki dodatak RUT-a , kao posledica odluka RUE, će se prenositi u narednim tarifnim godinama.

RUE ocenjuje da razlika između procenjenih Dozvoljenih Prihoda od strane RUE i Prihoda koji se očekuju da se pokrivaju sa uređenim tarifama na snazi je 16.5 miliona evra. To je vrednost koja će se kreditirati RUT-u. Ako u narednoj godini, Dozvoljeni Prihodi se povećaju zbog opisanih okolnosti na Tački 7.1.2, onda RUE će oduzimati RUT od one vrednosti Dozvoljenih Prihoda, što bi uticalo na smanjenje šireg povećanja tarifa u budućnosti.

Dozvoljeni prihodi

Tabela 7: Izračunavanje bilansa RUT-a

	Srednja Tarifa €/kWh	Očekivana prodaja GWh	Prihodi €000s
Prihodi prikupljeni sa tarifa na snazi	5.59	3,600.3	201,163.7
Prihodi prikupljeni sa izračunatih tarifa	5.13	3,600.3	184,627.0
Razlika			16,537

RUE će pružiti dalja objašnjenja za njihov predlog za određivanje vrednosti RUT kao i njeno sprovođenje, pre njene odluke za tarife naredne godine.

7.1.4 Tarifna Struktura

Nakon detaljnog razmatranja Aplikacija, RUE predlaže da se ne izvrše promene za tarife na malo, zato postojeća tarifna struktura će ostati nepromenjena i važiće do narednog tarifnog razmatranja.